

รายงานสถานการณ์ศัตรูมะพร้าว

วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูมะพร้าว

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๕๓ จังหวัด ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ พื้นที่ปลูกมะพร้าว ๑,๒๔๖,๓๓๕ ไร่ พบการระบาดของศัตรูมะพร้าว ๓ ชนิด ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด พื้นที่ระบาดรวม ๑๒๘,๓๘๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๐ ของพื้นที่ปลูก

หนอนหัวดำ* พื้นที่ระบาด ๒๗ จังหวัด ๗๕,๘๓๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๘ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๕,๘๒๑ ไร่) พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๗ ไร่ โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๖๑,๕๑๑ ไร่) สุราษฎร์ธานี (๕,๖๖๖ ไร่) ชลบุรี (๒,๖๓๔ ไร่) สมุทรสาคร (๒,๕๗๖ ไร่) และจังหวัดฉะเชิงเทรา (๙๕๓ ไร่)

แมลงดำหนาม** พื้นที่ระบาด ๒๒ จังหวัด ๔๙,๑๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๕ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔๙,๓๐๓ ไร่) พื้นที่ระบาดลดลง ๑๒๑ ไร่ โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๔๐,๓๕๓ ไร่) ชลบุรี (๒,๔๓๑ ไร่) นครศรีธรรมราช (๑,๙๒๔ ไร่) สุราษฎร์ธานี (๑,๖๗๖ ไร่) และจังหวัดชุมพร (๑,๐๔๘ ไร่)

ด้วงแรด*** พื้นที่ระบาด ๑๖ จังหวัด ๓,๓๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๗ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓,๔๑๑ ไร่) พื้นที่ระบาดลดลง ๔๗ ไร่ โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (๑,๘๗๔ ไร่) สมุทรสาคร (๔๓๔ ไร่) ฉะเชิงเทรา (๓๒๐ ไร่) พังงา (๑๙๒ ไร่) และจังหวัดสมุทรสงคราม (๑๓๕ ไร่)

๒. การดำเนินงานควบคุมการระบาด

การควบคุมหนอนหัวดำ

สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และดำเนินการเพาะเลี้ยงแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) ปลอ่ยในพื้นที่ที่มีการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๕๐ ศูนย์ ทั่วทั้งจังหวัด โดยได้รับงบประมาณจากกรมส่งเสริมการเกษตรงบประมาณจังหวัด และงบจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และใช้สารเคมีอิมิมาเม็กติน เบนโซเอท (emamectin benzoate) ๑.๙๒ % EC ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น ในพื้นที่อำเภอเมือง

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดชลบุรี ร่วมกันวางแผนกำจัดศัตรูมะพร้าว โดยขอรับการสนับสนุนแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) จากศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เพื่อนำมาปลอ่ยในพื้นที่ที่มีการระบาด

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ และแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว โดยการตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน ระยะดักแด้ ดำเนินการปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) และเกษตรกรได้มีการใช้สารเคมีอิมิมาเม็กติน เบนโซเอท (emamectin benzoate) ๑.๙๒ % EC ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น ในพื้นที่ที่มีการระบาด

การควบคุมแมลงดำหนาม

สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร และสำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้การควบคุมเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าว โดยการตัดยอดที่ถูกแมลงกัดกินมาเก็บไข่ หนอน และตัวเต็มวัยไปทำลาย และใช้ตัวทำ เช่น แมลงหางหนีบ และเชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) ในการควบคุม มีการปลอ่ยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*)

สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร เกี่ยวกับการจัดการสวนมะพร้าวเบื้องต้น โดยในมะพร้าวต้นเตี้ย ตัดยอดที่ถูกแมลงกัดกินมาเก็บไข่ หนอน ตัวเต็มวัยไปทำลาย และมีการปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) ในพื้นที่ที่มีการระบาด

สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ ให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร เกี่ยวกับการจัดการสวนมะพร้าวเบื้องต้น และมีการปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) ในพื้นที่ที่มีการระบาด

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราดร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี ให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร เกี่ยวกับการจัดการสวนมะพร้าวเบื้องต้น และมีการปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) ในพื้นที่ที่มีการระบาด โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดชลบุรี

สำนักงานเกษตรอำเภอยะหริ่งดำเนินการขอรับการสนับสนุนแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) จากสำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี เพื่อนำมาปล่อยในพื้นที่ที่มีการระบาด

การควบคุมด้วงแรด

สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม และสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาครดำเนินการควบคุมโดยมีการทำกองล่อใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) และใช้กับดักฟีโรโมน และมีการแนะนำและถ่ายทอดความรู้การควบคุมเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าวให้สะอาด เพื่อไม่ให้แหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี จัดอบรมเกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงเชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อนำมาใช้ควบคุมด้วงแรดมะพร้าว และให้คำแนะนำเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าวให้สะอาด เพื่อไม่ให้แหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร ณ อำเภอบ้านบึง

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการควบคุมโดยใช้กาดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) จากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ดำเนินการควบคุมโดยมีการทำกองล่อให้ตัวเต็มวัยของด้วงแรดมะพร้าวมาวางไข่ โดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) มีการแนะนำและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าวให้สะอาด เพื่อไม่ให้แหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร

๓. การคาดการณ์

จากข้อมูลการติดตามสถานการณ์ศัตรูมะพร้าวในแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ยังคงพบการทำลายของหนอนหัวดำแมลงคานาม และด้วงแรด ซึ่งพื้นที่ปลูกมะพร้าวส่วนใหญ่อยู่ในเขตภาคใต้ (ฝั่งตะวันออก) มีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๓๖ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๗๕ - ๘๐ % และมีฝนร้อยละ ๔๐ - ๖๐ ของพื้นที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา มีฝนร้อยละ ๔๐ - ๖๐) ในช่วงนี้มีปริมาณฝนคงที่ คาดว่าพื้นที่ระบาดจะยังคงอยู่ในระดับคงที่ หรือลดลงเล็กน้อย ส่วนจังหวัดอื่นๆ ที่มีพื้นที่การระบาดของศัตรูมะพร้าว มีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๓ - ๓๔ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๘๕ - ๙๐% และมีฝนร้อยละ ๔๐ - ๖๐ (สัปดาห์ที่ผ่านมา มีฝนร้อยละ ๖๐ - ๘๐) ของพื้นที่ ในช่วงนี้มีปริมาณฝนลดลง คาดว่าการระบาดของศัตรูมะพร้าวทั้ง ๓ ชนิด จะเพิ่มขึ้นในสัปดาห์ต่อไป

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

การควบคุมหนอนหัวดำมะพร้าว

๑. ตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน และระยะดักแด้ โดยเกษตรกรต้องหมั่นเข้าไปสำรวจทางใบมะพร้าวถ้าพบมีการทำลายของหนอนหัวดำให้ตัดทางใบนั้นมาเผาทำลายทันที

๒. พ่นด้วยเชื้อบีที (*Bacillus thuringiensis*) พ่นหนอนที่ฟักออกมาจากไข่ใหม่ จำนวน ๓ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๗ - ๑๐ วัน อัตรา ๘๐ - ๑๐๐ ซีซี ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมด้วยสารจับใบตามอัตราแนะนำในฉลาก ไม่ควรพ่นในขณะที่มีแสงแดดจัด เพราะจะทำให้เชื้อบีทีอ่อนแอ ควรพ่นช่วงเช้ามืดก่อนเวลา ๑๐.๐๐ น. หรือช่วงเย็นหลังเวลา ๑๖.๐๐ น. และต้องใช้เชื้อบีทีที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตรแล้วเท่านั้น

๓. ปล่อยแตนเบียนไข่ทริโครแกรมมา (*Trichogramma* sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ ๑๐ แผ่น แผ่นละ ๒,๐๐๐ ตัว โดยปล่อย ๑๒ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๑๕ วัน

๔. ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมระยะหนอน ของหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ ๒๐๐ ตัว กระจายทั่วทั้งแปลง โดยปล่อย ๑๒ ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน ๑๕ วัน

๕. ใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท (emamectin benzoate) ๑.๙๒ % EC ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น โดยการเจาะลำต้นมะพร้าวสูงจากพื้นดินประมาณ ๑ เมตร จำนวน ๒ รู ให้รูอยู่ตรงกันข้ามกัน ใช้ดอกสว่านขนาด ๔ - ๕ หุน เจาะลึก ๑๐ เซนติเมตร ใส่สารร้อยละ ๑๕ มิลลิลิตร แล้วใช้ดินน้ำมันอุดรูทันที

๖. กรณีมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า ๑๒ เมตร มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำน้ำตาล ให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้

- ฟลูเบนไดเอไมด์ ๒๐% ดับบลิวจี	อัตรา ๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- คลอแรนทรานิลิโพรล ๕.๑๗% เอสจี	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- สปินโนแซด ๑๒% เอสจี	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- ลูเฟนยูรอน ๕% อีซี	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

การควบคุมแมลงค้ำหนามมะพร้าว

๑. ในมะพร้าวต้นเตี้ย ตัดยอดที่ถูกแมลงกัดกินมาเก็บไข่ หนอนและตัวเต็มวัยไปทำลาย

๒. ปล่อยแตนเบียนแมลงค้ำหนามมะพร้าวอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) อัตรา ๕ - ๑๐ มัมมีต่อไร่ ปล่อย ๓ - ๕ ครั้ง แต่ละครั้ง ห่างกัน ๗ - ๑๐ วัน

๓. ในมะพร้าวต้นเตี้ยใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) อัตรา ๑ กิโลกรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (นำเชื้อราที่เจริญบนเมล็ดธัญพืชมาขยำ เพื่อแยกกากออกและเอาเฉพาะสปอร์ที่อยู่ในของเหลว) ผสมสารจับใบ พ่นยอดมะพร้าว กำจัดหนอน ดักแด้และตัวเต็มวัยของแมลงค้ำหนามมะพร้าว

๔. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ เพื่อกินไข่ และหนอนแมลงค้ำหนามมะพร้าว

การควบคุมด้วงแรดมะพร้าว

๑. เฝ้าหรือฝังซากลำต้นหรือตอของมะพร้าว

๒. เกลี่ยกองซากพืช กองมูลสัตว์ให้กระจายออกโดยมีความสูงไม่เกิน ๑๕ เซนติเมตร

๓. ถ้ามีความจำเป็นต้องกองมูลสัตว์นานเกินกว่า ๒ - ๓ เดือน ควรหมั่นพลิกกลับกอง หรือนำใส่ในถุงปุ๋ยผูกปากให้แน่นและนำไปเรียงซ้อนกันไว้

๔. หมั่นทำความสะอาดบริเวณค่อมะพร้าว ตามโคนทางใบ หากพบรอยแผลเป็นรู ใช้เหล็กแหลมแทงหาด้วงแรด เพื่อกำจัด

๕. การควบคุมโดยใช้กับดักฟีโรโมนล่อจับตัวเต็มวัยมาทำลาย

๖. ทำกองล่อให้ตัวเต็มวัยของด้วงแรดมะพร้าวมาวางไข่ ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) ในอัตรา ๔๐๐ กรัมต่อกองล่อ คลุกผสมลงในกองล่อให้ทั่ว

หมายเหตุ จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกมะพร้าว ๕๓ จังหวัด ๒,๑๖๒ ตำบล

* จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๔๒ จังหวัด ๑,๓๕๘ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๒๕ และ ๖๒.๘๑ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๑๑ จังหวัด ๘๐๔ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๕ และ ๓๗.๑๙ ตามลำดับ

** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๔๒ จังหวัด ๑,๓๕๔ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๒๕ และ ๖๒.๖๓ ตามลำดับ

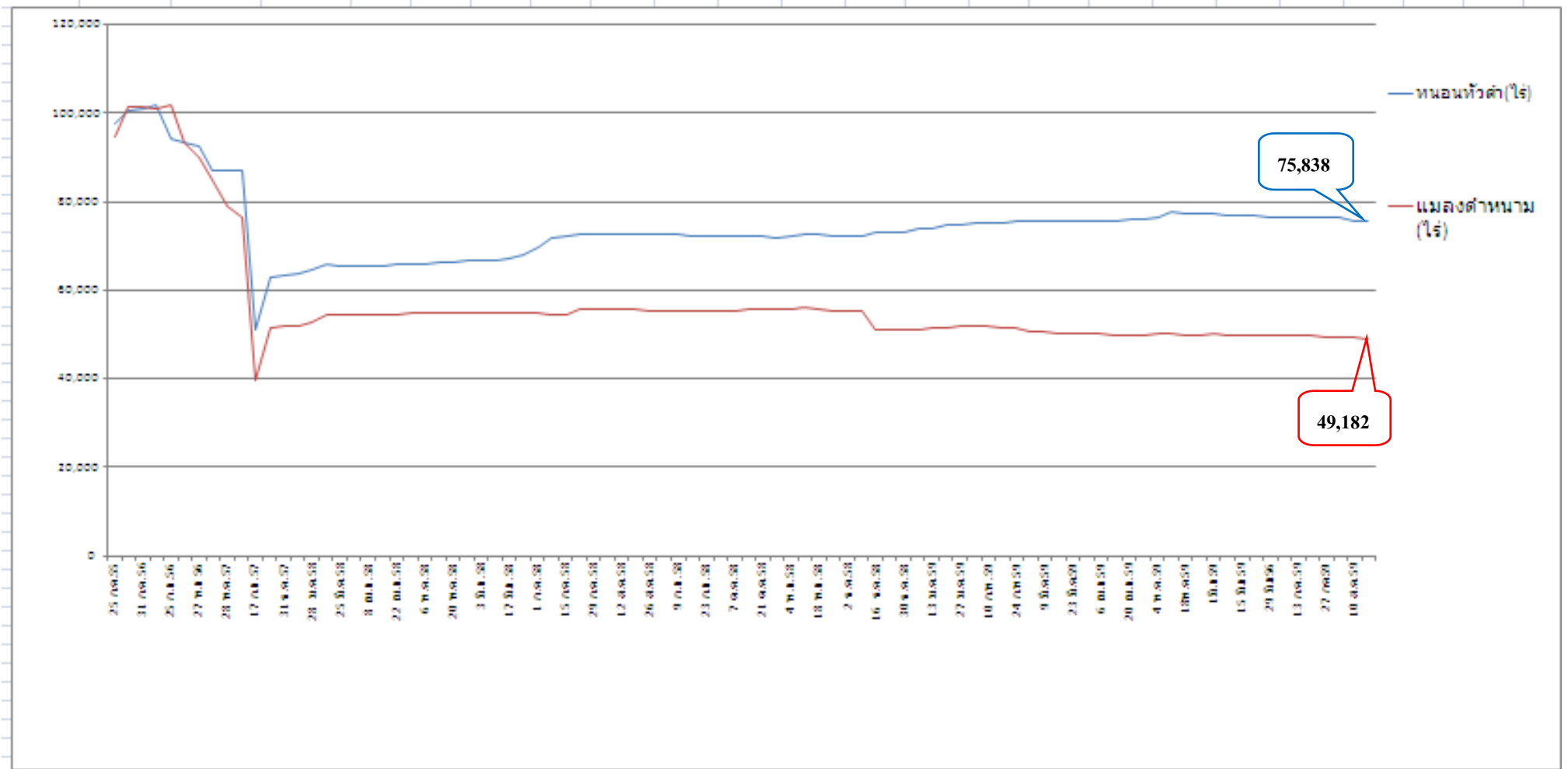
จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๑๑ จังหวัด ๘๐๘ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๕ และ ๓๗.๓๗ ตามลำดับ

*** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๔๒ จังหวัด ๑,๓๔๗ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๒๕ และ ๖๒.๓๐ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๑๑ จังหวัด ๘๑๕ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๕ และ ๓๗.๗๐ ตามลำดับ

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชทาง <http://www.doae.go.th> หรือ <http://www.ppsf.doae.go.th>

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดหนองหัวดำและแมลงดำหนามมะพร้าว ปี 2555 - 2559
ภาพรวมทั้งประเทศ

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของหอนหัวดำและแมลงตำหนามมะพร้าว ปี 2555 - 2559
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

